

Schweden

Kuriteo ohvrite õigused kriminaalmenetluses - Rootsi

Teid käsitatakse **kuriteoohvrina**, kui Teile on siseriikliku õiguse kohaselt kuriteoks peetava teoga tekitatud kahju (nt kui Teile on tekitatud kehavigastus või Teie vara on kahjustatud või varastatud). Kuriteoohvril on seaduses ette nähtud teatavad õigused enne kohtumenetlust, menetluse ajal ja pärast kohtumenetlust. Teil võib olla õigus saada kuriteo tõttu tekkinud kahju eest toetust või hüvitist.

Rootsis algab kriminaalmenetlus kuriteo uurimisega, mida nimetatakse eeluurimiseks. Kui on põhjust arvata, et on toime pandud kuritegu, tuleb alustada eeluurimist (välja arvatud mõned erandjuhtumid). Eeluurimist teostab politsei, kuid mõnikord juhib seda prokurör. Pärast uurimist võib prokurör otsustada jätkata menetlust kohtus või juhul, kui ta on seisukohal, et tõendeid ei ole piisavalt, menetluse lõpetada, ilma et asja kohtus arutataks. Kui asi saadetakse kohtusse, toimub kohtumenetlus. Kohtumenetluse käigus uurib kohus kogutud tõendeid ja otsustab, kas mõista süüdistatav kuriteo eest süüdi. Kohus teavitab pooli ka võimalusest otsus kõrgema astme kohtusse edasi kaevata.

Kuriteoohvril on menetluses tähtis roll ja tal on mitmesugused õigused. Kuriteoohvrina võite Te osaleda kohtumenetluses **ilma õigusliku eristaatuse** või Teil võib olla aktiivsem roll, kui olete ametlikult **menetlusosaline**. Te võite nõuda kahjude hüvitamist ja /või toetada süüdistust. Teataval juhudel võite omal algatusel esitada **erasüüdistuse**, kui prokurör on otsustanud seda mitte teha.

Vajaliku teabe leidmiseks klõppige alltoodud linkidel

- [☞ 1 - Minu õigused, kui olen langenud kuriteo ohvriks](#)
- [☞ 2 - Kuriteost teatamine ja minu õigused uurimisevõi kohtumenetluse ajal](#)
- [☞ 3 - Minu õigused pärast kohtumenetlust](#)
- [☞ 4 - Hüvitis](#)
- [☞ 5 - Minu õigus saada abi ja toetust](#)

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Viimati uuendatud: 18/01/2019

1 - Minu õigused, kui olen langenud kuriteo ohvriks

Millist teavet ma saan ametiasutustelt (nt politseilt, prokurörit) pärast kuriteo toimumist, kuid enne kui ma sellest teatan?

Politsei ja prokurör on kohustatud Teid teavitama järgmisest:

- Teie õigus saada kahtlustatavalt või riigilt hüvitist;
- asjaolu, et Teie taotlusel on prokurör tavaliselt kohustatud koostama kahju hüvitamise nõude ja esitama selle kohtusse;
- lähenemiskeelu kehtestamise tingimused, kannatanu nõustamine ja abistamine;
- kuidas taotleda tasuta õigusabi ja õigusnõustamist;
- lepitamise võimalused ja tingimused;
- tuge ja abi pakkuvad asutused ja organisatsioonid;
- vajalikud kontaktandmed Teie juhtumi kohta teabe saamiseks;

- edasine menetlus ja Teie roll selles;
- Teie õigus suulisele ja kirjalikule tõlkele;
- Teie õigus kulude hüvitamisele;
- asjaolu, et eeluurimist ei ole algatatud või et see on lõpetatud;
- kuhu esitada kaebus seoses Teie juhtumi menetlemisega;
- kas on algatatud kohtumenetlus;
- kas kinnipeetud või vahistatud isik on põgenenud.

Eelnimetatud teavet saab pärast politseile kuriteoteate esitamist. Loomulikult saate enne politseile kuriteoteate esitamist teavet ka näiteks kuriteoohvrite kahju hüvitamise ja nende abistamise asutuse Brottsoffermyndigheti veebisaidilt.

Ma ei ela selles ELi liikmesriigis, kus kuritegu toime pandi (ELi ja kolmandate riikide kodanikud). Kuidas on mu õigused kaitstud?

Kui olete välisriigi kodanik ning olete langenud Rootsis kuriteo ohvriks, on Teil õigus saada samasugust teave nagu esitatakse Rootsi kodanikele (vt eespool). Kui Te ei oska rootsi keelt, on Teil ka õigus suulisele ja kirjalikule tõlkele.

Kui olete langenud kuriteo ohvriks teises riigis, teavitavad Teid Teie õigustest selle riigi asutused. Oma õiguste kohta muudes ELi liikmesriikides vt siit.

Kui ma kuriteost teatan, siis millist teavet ma saan?

Politsei ja prokurör on kohustatud Teid teavitama järgmisest:

- Teie õigus saada kahtlustatavalt või riigilt hüvitist;
- asjaolu, et Teie taotlusel on prokurör tavaliselt kohustatud koostama kahju hüvitamise nõude ja esitama selle kohtusse;
- lähenemiskeelu kehtestamise tingimused, kannatanu nõustamine ja abistamine;
- kuidas taotleda tasuta õigusabi ja õigusnõustamist;
- lepitamise võimalused ja tingimused;
- tuge ja abi pakkuvad asutused ja organisatsioonid;
- vajalikud kontaktandmed Teie juhtumi kohta teabe saamiseks;
- edasine menetlus ja Teie roll selles;
- Teie õigus suulisele ja kirjalikule tõlkele;
- Teie õigus kulude hüvitamisele;
- asjaolu, et eeluurimist ei ole algatatud või et see on lõpetatud;
- kuhu esitada kaebus seoses Teie juhtumi menetlemisega;
- kas on algatatud kohtumenetlus;
- kas kinnipeetud või vahistatud isik on põgenenud.

Kas mul on õigus tasuta suulise või kirjaliku tõlke teenustele (kui ma suhtlen politsei või muude ametiasutustega või uurimise või kohtumenetluse ajal)?

Kui Te ei oska rootsi keelt, on Teil ka õigus suulisele ja kirjalikule tõlkele.

Kuidas ametiasutused tagavad, et mina saan aru ja et minust saadakse aru (kui ma olen laps; kui mul on puue)?

Kui Teil on puue, st olete kurt, kuulmis- või kõnepuudega, on Teil on õigus kasutada tõlki.

Kuriteo ohvrite kahju hüvitamise ja abistamise asutus Brottsoffermyndigheten on koostanud ka spetsiaalselt lastele mõeldud teabematerjalid. Rohkem teavet oma õiguste kohta kuriteo korral leiab veebisaidilt <https://www.jagvillveta.se/>

Ka politseilt saab spetsiaalselt lastele mõeldud teavet: <https://polisen.se/Utsatt-for-brott/Olika-typer-av-brott/Barn-och-ungdomar/>

Ohvriabiteenused

Kes osutavad ohvriabiteenuseid?

Kuriteo ohvriks langedes saate abi paljudelt mittetulundusühingutelt ja organisatsioonidelt. Teie omavalitsuse sotsiaaltalitus on seadusega kohustatud tagama, et kuriteoohvrid ja nende pered saavad vajalikku tuge ja abi.

Kas politsei aitab mul kohe võtta ühendust ohvriabi teenuste osutajatega?

Kui teatate kuriteost, teavitab politsei Teid ohvriabi teenuseid pakkuvatest asutustest ja organisatsioonidest. Teie loal annab politsei mõnikord Teie kontaktandmed näiteks ohvriabitelefoni, kust seejärel võetakse Teiega ühendust. Samuti saate Te ohvriabi pakkuvate organisatsioonidega ise ühendust võtta.

Kuidas kaitstakse mu eraelu puutumatus?

Kui taotlete abi sotsiaaltalituselt, tagatakse Teie juhtumi menetlemisel konfidentsiaalsus. Vabatahtlikes ohvriabiorganisatsioonides tegutsevatel isikutel on saladuse hoidmise kohustus. Samuti võite sellise organisatsiooni poole pöördudes jääda anonüümseks.

Kas ma pean kuriteost teatama enne, kui ma saan kasutada ohvriabi teenuseid?

Ei pea.

Isikukaitse juhul, kui ma olen ohus

Millist liiki kaitset on võimalik saada?

Kuriteoohvrite kaitsmiseks on mitmesuguseid võimalusi:

- Lähemiskeeld

Lähemiskeeldu (*kontaktförbud*) eesmärk on vältida olukordi, mis võivad olla kuriteoohvrile ohtlikud. Peamiselt kasutatakse lähemiskeeldu naiste kaitsmiseks endise abikaasa või partneri poolse ähvardamise ja ahistamise eest, kuid lähemiskeeld võidakse kehtestada ka laste ja muude haavatavate isikute kaitseks. Lähemiskeeld tähendab, et Teid ähvardaval või ahistaval isikul on keelatud Teid külastada või mis tahes viisil, näiteks kirja, tekstisõnumi, telefoni teel või sõprade kaudu Teiega ühendust võtta. Lähemiskeeldu saab laiendada, keelates asjaomasel isikul läheneda Teile Teie kodus, töökohas või muus kohas, kus Te tihti viibite.

Lähemiskeeld võib hõlmata ka ohustatud isikuga koos elavaid isikuid. Selline keeld kehtestatakse, et takistada ohu allikat ohustamast ühist kodu, kui on suur oht, et pannakse toime partneri elu, tervist, vabadust või ohutust kahjustav kuritegu.

Lähemiskeeldu kehtestamise üle otsustab prokurör. Kui prokurör lähemiskeeldu ei kehtesta, võite nõuda selle küsimuse arutamist piirkondlikus kohtus (*tingsrätt*). Lähemiskeeldu rikkujale võidakse määrata trahv või kuni üheaastane vangistus.

- Turvakodu

Võib juhtuda, et koduvägivalla all kannatavad naised ja nende lapsed peavad ajutiselt kodust lahkuma. Turvakoduteenuseid pakuvad nii kohalikud omavalitsused kui ka naiste varjupaigad. Lisateabe saamiseks võtke ühendust oma omavalitsuse sotsiaaltalitusega või kohaliku naistekeskusega.

- Isikuandmete kaitse

Kui peate ähvarduste või muul viisil ahistamise tõttu hoidma oma aadressi saladuses, võite taotleda, et rahvastikuregistrisse sisestatakse Teie aadressi asemel spetsiaalne salakood (*sekretessmarkering*). See kood sisestatakse ka teistesse avalikesse registritesse, näiteks autoregistrisse ja juhulubade registrisse. Salastatus vaadatakse tavaliselt läbi kord aastas.

Mujale kolinud või kolida kavatseva ohustatud isiku isikuandmete kaitsmiseks võidakse rahvastikuregistrisse jätta tema vana aadress (*kvarskrivning*). Võite jääda vanale aadressile registreerituks kuni kolmeks aastaks pärast kolimist.

Taotlus isikuandmete kaitsmiseks salakoodiga ja vana aadressi kasutamisega tuleks esitada elukoha kohalikele maksuasutusele. Ametiasutustega suheldes tuleb neid teavitada sellest, et Teie isikuandmed on kaitse all. Organisatsioonide, ettevõtete ja muude isikutega suheldes tuleb olla väga ettevaatlik.

- Nime muutmine

Tugevama kaitse saamiseks võite ka muuta oma nime. Võite endale võtta oma ema või isa perekonnanime, teatades sellest Rootsi maksuametile (Skatteverket). Muu perekonnanime kasutamiseks annab loa Rootsi patendi- ja registriamet (Patent- och registreringsverket).

- Turvapaket

Mõne inimese puhul on oht nii suur, et võib vajalikuks osutuda nn turvapaketi kasutamine. Paketti kuuluvad mobiiltelefon ja häiresüsteem ning selle saab laenata kohalikust politseiasutusest pärast taotluse läbivaatamist.

- Fiktiivsed isikuandmed

Kui Teie elu, tervist või vabadust ähvardab tõsine oht ning muud turvameetmed piisavat kaitset ei taga, võidakse Teile anda luba kasutada fiktiivseid (väljamõeldud) isikuandmeid. Taotlus fiktiivsete isikuandmete kasutamiseks tuleb esitada politseile.

- Tunnistajakaitse programm

Erandjuhul, kui muud meetmed ei toimi, võidakse ohustatud isik, kes võib mõjutada kohtuasja tulemust, võtta tunnistajakaitse alla, mida korraldab politsei.

Kes mulle kaitset pakub?

Sõltuvalt kaitse liigist teevad otsuse kaitse kohta eri organisatsioonid. Vt eespool.

Kas keegi annab mu juhtumile hinnangu, et selgitada välja, kas kurjategija võib mind ka edaspidi ohustada?

Teie suhtes politseiuurimise ja kohtumenetluse ajal erikaitsemeetmete rakendamise vajaduse väljaselgitamiseks peab politsei võimalikult kiiresti tegema individuaalse ohutuse hindamise. Hindamisel võetakse arvesse kuriteo raskust ja Teie isiklikku olukorda. Alla 18-aastast isikut käsitatakse alati erikaitset vajava isikuna.

Ka sotsiaaltalitus kasutab spetsiaalseid meetodeid, et hinnata, kui suur on vägivalda taaspuhkemise oht kurjategija poolt, kellega Te koos elate.

Kas keegi annab mu juhtumile hinnangu, et selgitada välja, kas kriminaalõigussüsteem võib mind ka edaspidi ohustada (uurimise ja kohtumenetluse ajal)?

Teie suhtes politseiuurimise ja kohtumenetluse ajal erikaitsemeetmete rakendamise vajaduse väljaselgitamiseks peab politsei võimalikult kiiresti tegema individuaalse ohutuse hindamise. Hindamisel võetakse arvesse kuriteo raskust ja Teie isiklikku olukorda. Alla 18-aastast isikut käsitatakse alati erikaitset vajava isikuna.

Millist kaitset pakutakse väga haavatavatele ohvritele?

Kõige tugevamad kaitsemeetmed raskete kuritegude puhul on fiktiivsed isikuandmed ja tunnistajakaitse programm (vt eespool).

Ma olen alaealine. Kas mul on erioigused?

Sotsiaaltalitus peab tagama, et kuriteo ohvriks langenud laps ja tema sugulased saavad vajalikku abi ja tuge. Sotsiaaltalitus ei tohi ka unustada, et laps, kes on olnud sugulase suhtes toime pandud vägivalda või muu kuriteo tunnistajaks, on samuti kuriteoohver, ning tagama, et laps saab vajalikku abi ja tuge.

Mu pereliige suri kuriteo tagajärjel. Millised on mu õigused?

Sotsiaaltalitus toetab ka kuriteoohvri pereliikmeid. Samuti on asutatud mittetulundusühinguid, mis toetavad kuriteo tagajärjel surnud isikute pereliikmeid.

Mu pereliige langes kuriteo ohvriks. Millised on mu õigused?

Sotsiaaltalitus toetab ka kuriteoohvri pereliikmeid. Paljusid eelnimetatud kaitsemeetmeid kohaldatakse ka siis, kui kuriteo ohvriks on langenud Teie sugulane. Sugulastele pakuvad tuge ka paljud mittetulundusühingud.

Kas mul on võimalik kasutada vahendust? Millistel tingimustel? Kas vahenduse ajal tagatakse minu turvalisus?

Vahendus tähendab, et ohver ja kuriteo toimepanija kohtuvad, et arutada juhtunut koos erapooletu vahendajaga. Kui kuriteo toimepanija on alla 21aastane, peab kohalik omavalitsus pakkuma välja võimaluse kasutada vahendust.

Vahendamise tingimuseks on, et kuritegu tuleb tunnistada. Samuti peavad mõlemad pooled soovima vahendusmenetluses osaleda. Vahenduse tulemusel võidakse sõlmida kokkulepe näiteks selle kohta, kuidas pooled peavad tulevikus kohtudes käituma, mis annab ohvrile teatud kindlustunde.

Samuti võidakse kokku leppida kahju rahalises hüvitamises, kuid see võib olla problemaatiline, eriti kui kuriteo toimepanijaid on mitu, tegemist on suurte summadega või tervisekahjustusega. Kui Teil on selliste kokkulepete kohta küsimusi, võtke ühendust kuriteoohvrite kahju hüvitamise ja nende abistamise asutusega Brottsoffermyndigheten. Kui lepite kokku kahju rahalises hüvitamises, võite kaotada õiguse kuriteoohvrite hüvitisele.

Määratud vahendaja (kes peab olema pädev, aus ja erapooletu) peab tagama, et vahendusmenetlus on Teie jaoks ohutu.

Kust ma leian õigusaktid, milles on sätestatud minu õigused?

Oluliste õigusnormide loetelu on avaldatud kuriteoohvrite kahju hüvitamise ja nende abistamise asutuse [Brottsoffermyndigheteni](#) veebisaidil.

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Viimati uuendatud: 18/01/2019

2 - Kuriteost teatamine ja minu õigused uurimisevõi kohtumenetluse ajal

Kuidas ma pean kuriteost teatama?

Politseile kuriteost teatamiseks helistage telefoninumbri 114 14 (+46 77 114 14 00 väljastpoolt Rootsist helistades) või pöörduge politseijaoskonda. Sissemurdmise, maksekaardipettuse, varguse või asja (kuid mitte passi või isikutunnistuse) kaotamise korral saate kuriteost teatada interneti teel. Kui Teie isik on kaitstud, ei tohiks kuriteost interneti teel teatada. Hädaolukorras või kuriteo toimumise ajal helistage hädaabinumbri 112. Link [e-teatele](#)

Kuidas ma oma juhtumi kohta teavet saan?

Kui olete esitanud politseile kuriteoteate, määratakse Teie juhtumile number ning antakse kontaktandmed, kuhu pöörduda juhtumi kohta teabe saamiseks. Muul juhul võite politseilt oma juhtumi kohta teabe saamiseks helistada või saata e-kirja kohalikku politseijaoskonda või minna ise lähimasse politseijaoskonda. Kui soovite rääkida Teie juhtumit menetleva politseiametnikuga, võite helistada riigisisesele politsei kontaktnumbrile 114 14. Vahendusjaam ühendab Teid Teie juhtumit menetleva politseiametnikuga.

Kas mul on õigus õigusabile (uurimise või kohtumenetluse ajal)? Millistel tingimustel?

Teatavate kuritegude puhul on ohvri õigus isiklikule seadusjärgsele esindajale ehk nn kannatanu esindajale (*målsägandebiträde*). Eelkõige on selline õigus seksuaalkuritegude ja koduvägivalla ohvritel, aga ka muude kuritegude ohvritel, kui nad seda vajavad. Esindaja saab määrata niipea, kui on algatatud (eel)uurimine ning see on Teile tasuta. Kui arvate, et vajate seadusjärgset esindajat, tuleb seda kohe arutada prokuroriga (*åklagare*) või eeluurimist teostava politseiametnikuga. Taotluse võib esitada ka otse piirkondlikule kohtule (*tingsrätt*). Piirkondlik kohus otsustab, kas Teil on esindajat vaja, ning määrab esindaja. Võite teha ettepaneku isiku kohta, keda Te enda esindajaks soovite. Esindaja, kelleks on tavaliselt advokaat, kaitseb Teie huve ning toetab ja abistab Teid eeluurimise ja kohtumenetluse ajal. Esindajal on saladuse hoidmise kohustus ning ta esindab Teid kohtus ja aitab Teil esitada kahjunõude. Esindaja kohustused piirduvad kohtumenetlusega ning kahjuhüvitise sissenõudmine või muu hüvitise saamine ei ole kannatanu esindaja ülesanne.

Kui eestkostjat (tavaliselt lapsevanem) kahtlustatakse lapse vastu kuriteo toimepanemises, võidakse lapsele määrata eriesindaja. Sama kehtib ka juhul, kui kuriteos kahtlustatav on eestkostjaga lähedastes suhetes. Esindaja kaitseb lapse õigusi eeluurimise ja kohtumenetluse ajal. Eriesindajaks võidakse määrata advokaat, advokaadibüroos töötav advokaadi abi või muu isik. Sobiva isiku teadmiste, kogemuse ja isikuomaduste põhjal on kehtestatud kindlad nõuded.

Õiguskaitse kulud katab ka kodukindlustus. See tähendab, et kindlustus hüvitab Teie kohtukulud, kui kriminaalmenetluses Teie kahjunõuet ei käsitleta. Üldiselt on kindlustuslepingus sätestatud, et teatav osa kuludest tuleb Teil endal tasuda (omavastutus). Lisateavet saate oma kindlustusandjalt.

Vastavalt Rootsi riigi õigusabi seadusele (*rättshjälpslagen*) saate õigusnõu igat liiki juhtumite puhul. Nõu võidakse anda näiteks selle kohta, kuidas esitada kahju hüvitamise nõuet, kui prokurör Teid ei aita, või kuidas pidada läbirääkimisi kindlustusandjaga. Võite ühendust võtta advokaadibürooga, mis annab õigusnõu vastavalt riigi õigusabi seadusele. Võite kindlaksmääratud tasu eest konsulteerida kaks tundi advokaadiga. Tasu on umbes 1600 Rootsi krooni tunni kohta. Olenevalt Teie rahalisest olukorrast võib tasu olla ka väiksem.

Kui Teil ei ole õiguskaitseseisundit ja Teie juhtumit ei saa lahendada antud õigusnõu abil, võite saada tasuta õigusabi vastavalt oma vajadustele. Sellisel juhul tasub riik osaliselt Teie seadusjärgse esindamise kulud. Samuti võite saada abi sõidu- ja majutuskulude ning tõendite esitamisega seotud kulude ja muude kulude katmiseks. Advokaat, kohus või riiklik õigusabiasutus (Rättshjälpsmyndighet) annab Teile nõu, kuidas taotleda tasuta õigusabi.

Kas mul on õigus nõuda kulude hüvitamist (uurimises või kohtumenetluses osalemise eest)? Millistel tingimustel?

Kui Teid kutsutakse politseisse või prokuröri juurde, on Teil õigus ülekuulamisele ilmumisega seotud kulude hüvitamisele. Nendeks kuludeks võivad olla sõidu- ja majutuskulud, saamata jäänud tulu või muu rahaline kulu. Saamata jäänud tulu hüvitatakse siiski ainult konkreetse summas. Hüvitise taotlemiseks pöörduge politsei poole.

Kui Teid kutsutakse politseisse või prokuröri juurde, on Teil õigus ülekuulamisele ilmumisega seotud kulude hüvitamisele. Ülekuulamise lõppedes võib kohtu eesistuja mõnikord küsida, kas Te soovite taotleda hüvitist. Üldiselt aga lahendatakse makseküsimused pärast kohtuistungit kohtu eesruumis. Siis saate taotleda hüvitist ja uurida, kui suures ulatuses kulud Teile hüvitatakse. Raha makstakse otse kohtu eesruumis. Suurte kulude tasumine võidakse ajatada; lisateabe saamiseks võtke ühendust kohtuga.

Kas ma võin edasi kaevata, kui juhtumi uurimine lõpetatakse enne kohtusse jõudmist?

Kui juhtumi uurimine on lõpetatud ja Te ei ole tulemusega rahul, võite taotleda selle läbivaatamist prokuröri poolt. Võtke ühendust politseiga, kes edastab Teie juhtumi Teie taotlusel prokuröri. Kui Te ei ole prokuröri otsusega rahul, võite taotleda lähimalt vanemprokuröri otsuse uut läbivaatamist (*överprövning*).

Kas ma võin osaleda kohtumenetluses?

Jah, tavaliselt peate Te osalema kohtumenetluses, sest kohus vajab Teie ütlusi asjas otsuse tegemiseks.

Milline on minu ametlik roll õigussüsteemis? Kas ma olen või kas ma saan valida, et ma olen: ohver, tunnistaja, tsiviilhageja või erasüüdistaja?

Rootsi õiguse kohaselt olete eeluurimise ja kohtumenetluse ajal kannatanu (*målsägande*). Teist saab kohtumenetluse pool pärast seda, kui prokurör on algatanud menetluse. Te olete kohtumenetluse pool, kui:

- prokurör on algatanud menetluse;
- Te esitate kahju hüvitamise nõude ja/või
- Te abistate süüdistuse esitamisel.

Saate abistada süüdistuse esitamisel igal ajal menetluse jooksul; Teil on sel juhul prokuröri peaaegu sarnased menetlusõigused ning Te saate esitada kohtus näiteks omaenda tõendeid. Kuid Te ei pea seoses kuriteoga midagi tõestama.

Kui prokurör loobub üldisest süüdistusest või võtab selle tagasi, võite omal algatusel esitada eraldi süüdistusi või konkreetse süüdistuse. Sellisel juhul peate kohtule tõendama, et kuritegu toimus.

Millised on minu õigused ja kohustused seoses minu rolliga?

Kui Te ei ole kohtumenetluse pool, teatatakse Teile kohtuistungit kuupäev ja kellaaeg. Need teatatakse Teile siiski ainult juhul, kui olete seda eeluurimise ajal taotlenud. Kui olete kohtumenetluse pool, on Teil õigus viibida kohtuistungitel isegi siis, kui menetlus ei ole avalik.

Teid võidakse kutsuda kohtusse, kui prokurör soovib Teid üle kuulata või kui Te olete esitanud kahju hüvitamise nõude. Teile saadetakse kohtukutse, kus on märgitud kohtusse ilmumise kuupäev ja kellaaeg ning kohtusse ilmumata jätmise üksikasjalikud aktsepteeritavad põhjused. Kui Te olete haige või Teil on kohtusse ilmumata jätmiseks muu aktsepteeritav põhjus, peate sellest kohtule võimalikult kiiresti enne kohtuistungit teatama. Seejärel teatab kohus Teile, kas Teie kohalolek on nõutav. Kui Te jätate mõjuva põhjuseta kohtusse ilmumata, võidakse Teid trahvida.

Kohtumenetluse ajal on Teil õigus nõuda kahju hüvitamist. Teil on see õigus ainult juhul, kui olete kannatanu. Teid küsitlevad ka prokurör ja süüdistatav (või tema kaitsja). Teid ei küsitleta vande all. Kui olete kohtumenetluse pool, võite Teie või Teie esindaja küsitleda süüdistatavat, tunnistajaid ja eksperte. Kohtuistungit lõpus on Teil ka võimalus öelda midagi kokkuvõtteks.

Kui Teid kutsutakse politseisse või prokuröri juurde, on Teil õigus ülekuulamisele ilmumisega seotud kulude hüvitamisele. Hüvitatakse sõidu- ja majutuskulud ning saamata jäänud tulu (kuni 700 Rootsi krooni päevas).

Kas ma võin kohtumenetluse ajal teha avalduse või anda tunnistusi? Millistel tingimustel?

Jah, ilmselt soovib prokurör, et Teid menetluse ajal üle kuulataks. Kannatanu ei saa siiski olla tunnistajaks. See tähendab, et Te ei anna ütlusi vande all. Kui olete kohtumenetluse pool, on Teil õigus esitada tõendeid kohtumenetluse ajal.

Millist teavet antakse mulle kohtumenetluse ajal?

Kui olete kohtumenetluse pool, on Teil õigus saada mitmel moel teavet kohtumenetluse ja oma kohtuasja kohta. Rootsi keeles nimetatakse seda *partsinsyn*'iks. Kui Te olete kannatanu, kuid mitte kohtumenetluse pool, ei ole Teil samasugust õigust saada teavet kohtumenetluse kohta.

Eeluurimise ajal küsitakse Teilt, kas soovite, et Teile teatatakse kohtuotsusest. Kui olite kohtumenetluse pool, saadab kohus Teile kohtuotsuse. Kui Te ei olnud kohtumenetluse pool, saadetakse kohtuotsus Teile Teie taotlusel.

Kas mul on võimalik tutvuda menetlustoimikuga?

Kui olete kohtumenetluse pool, on Teil õigus saada mitmel moel teavet kohtumenetluse ja oma kohtuasja kohta. Rootsi keeles nimetatakse seda *partsinsyn*'iks ning selle eesmärk on anda kohtumenetluse pooltele teavet, mis on vajalik kohtumenetluses osalemiseks. See tähendab näiteks, et saate taotluse korral või kohtu algatusel juurdepääsu kohtuasja dokumentidele või muudele materjalidele. Kohtul on ka teavitamise kohustus, mis tähendab, et kohus peab omal algatusel tagama poolele juurdepääsu dokumentidele ja muudele uurimismaterjalidele, mille on kohtuasjas esitanud muu isik kui menetluse pool. Pool võib esitada ka kohtule materjalide kohta märkusi.

Kui Te olete kannatanu, kuid mitte kohtumenetluse pool, ei ole Teil samasugust õigust saada teavet kohtumenetluse kohta.

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Viimati uuendatud: 18/01/2019

3 - Minu õigused pärast kohtumenetlust

Kas mul on õigus otsus edasi kaevata?

Pool, kes ei ole piirkondliku kohtu (*tingsrätt*) otsusega rahul, võib otsuse edasi kaevata apellatsioonikohtusse (*hovrätt*). Kohtuotsuses on selgitatud, kuidas seda teha. Mõnikord on apellatsioonikohtus asja arutamiseks vajalik menetlusluba. Kohtuotsuse edasikaebamise korral toimub apellatsioonikohtus tavaliselt uus kohtumenetlus. Enamasti ei pea kannatanud ja tunnistajad selles menetluses osalema. Selle asemel vaadatakse läbi piirkondlikus kohtus esitatud tõendid. Vahel võib apellatsioonikohus teha kohtuasjas otsuse kohtuistungit korraldamata.

Apellatsioonikohtu otsuse saab üldjuhul edasi kaevata kõrgeimasse kohtusse (Högsta domstolen). Kõrgeim kohus arutab asja siiski ainult juhul, kui tegemist on pretsedendiga või on ilmne põhjus otsuse läbivaatamiseks, näiteks kui piirkondlik kohus või apellatsioonikohus on teinud suure vea. Seega on apellatsioonikohus tavaliselt tegelikult viimase astme kohus.

Millised on minu õigused pärast süüdimõistmist?

Kui olete kohtumenetluse pool, on Teil õigus saada kohtuotsuse ärakiri nii kiiresti kui võimalik. Kui Te ei ole kohtumenetluse pool, tuleb Teil kohtuotsuse sisu teadaamiseks pöörduda kohtu poole.

Üldiselt on Teil õigus nõuda dokumentide tõlkimist. Vajaduse korral võib kohus ise lasta talle esitatud või tema saadud dokumendid tõlkida. Te peate teenuse taotlemiseks pöörduma kohtu poole. Tõlkimine on Teile tasuta.

Kohtumenetluse selles etapis ei saa Te kasutada riigi kulul kannatanu esindajat (*målsägandebiträde*). Esindaja kohustus Teid abistada lõpeb kohtumenetluse lõppedes. Samas võite kasutada õigusesindajat oma kulul. Kui Teil on õigus tasuta õigusabile, võib riik katta osa õigusesindaja kuludest.

Kui vajate selles etapis abi, võite ühendust võtta mõne selles valdkonnas tegutseva mittetulundusühinguga, näiteks helistada ohvriabitelefoni või naiste abitelefoni: Brottsofferjouren Sverige, Riksorganisationen för kvinnojourer och tjejjourer i Sverige (ROKS), Unizon jne.

Kas mul on pärast kohtumenetlust õigus abile või kaitsle? Kui kaua?

Jah, pärast kohtumenetlust on Teil õigus abile ja kaitsele. Mittetulundusühingutelt või sotsiaaltalitusest toetuse või kaitse saamiseks ajalist piirangut pole. Isikuandmete kaitsele on kehtestatud teatav ajaline piirang. Lisateavet selle kohta saate punktist „Isikukaitse juhul, kui ma olen ohus“ („Minu õigused, kui olen langenud kuriteo ohvriks“).

Millist teavet mulle antakse, kui kurjategija mõistetakse süüdi?

Kohtuotsuses on märgitud karistus ning näiteks see, kui pikk vanglakaristus süüdimõistetud isikule määrati. Isikukuritegude (isiku elu, tervise, vabaduse või ohutuse vastased kuriteod) puhul küsib Rootsi vangla- ja kriminaalhooldusamet Teilt kui kannatanult, kas Te soovite saada järgmist teavet:

- millises Rootsi kinnipidamisasutuses süüdimõistetu karistust kannab;
- süüdimõistetu on üle viidud teise kinnipidamisasutusse või teise riiki;
- süüdimõistetu viibib väljaspool kinnipidamisasutust;
- süüdimõistetu või Rootsi vangla- ja kriminaalhooldusamet taotleb eluaegse vabadusekaotuse muutmist;
- süüdimõistetu on vabastatud;
- süüdimõistetu on kinnipidamisasutusest põgenenud või vabastatud või
- süüdimõistetu ei ole pärast puhkust või eemalviibimist kinnipidamisasutusse naasnud.

Rootsi vangla- ja kriminaalhooldusamet ei pea teavet andma, kui see võib ohustada kinnipeetu elu või tervist.

Kas mulle teatatakse, kui kurjategija vanglast vabaneb (sealhulgas ennetähtaegselt või tingimisi) või põgeneb?

Isikukuritegude (isiku elu, tervise, vabaduse või ohutuse vastased kuriteod) puhul küsib Rootsi vangla- ja kriminaalhooldusamet Teilt kui kannatanult, kas Te soovite saada järgmist teavet:

- süüdimõistetu on vabastatud;
- süüdimõistetu on kinnipidamisasutusest põgenenud või vabastatud või
- süüdimõistetu ei ole pärast puhkust või eemalviibimist kinnipidamisasutusse naasnud.

Kas mind kaasatakse (tingimisi) vabastamist käsitleva otsuse tegemisse? Kas mul on näiteks õigus teha avaldus või esitada kaebus?

Ei, sellist õigust Teil ei ole.

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Viimati uuendatud: 18/01/2019

4 - Hüvitis

Kuidas nõuda kurjategijalt kahju hüvitamist? (nt kohtuasi, tsiviilnõue, tsiviilhagi kriminaalmenetluses)

Võite nõuda Teile kuriteoga tekitatud mis tahes kahju hüvitamist. Kahju hüvitamise nõuded vaadatakse tavaliselt läbi samal ajal, kui kohus otsustab, kas süüdistatav on kuriteos süüdi või mitte.

Ohver või kannatanu peab nõudma kahju hüvitamist kuriteo toime pannud või kahju tekitanud isikult. Selle hõlbustamiseks koostab prokurör (*åklagare*) Teie taotlusel kahju hüvitamise nõude ja esitab selle kohtumenetluse käigus. Ainsaks erandiks on kahju hüvitamise nõuded, mida tuleb põhjalikult uurida või mida peetakse ilmselgelt põhjendamatuks, st need ei ole kuriteoga seotud või on sarnases olukorras tavaliselt tekkivast kahjust palju suuremad.

Kui taotlete hüvitist kuriteo tagajärjel saadud vigastuste eest, peate seda ütleva, kui politsei Teid üle kuulab. Samuti peate ütleva, kas soovite, et prokurör aitaks Teil kahju hüvitamise nõuet esitada.

Kohus andis kurjategijale korralduse hüvitada mulle kahju / maksta hüvitist. Kuidas ma saan tagada, et kurjategija järgib seda korraldust?

Asjaolu, et kohus on andnud süüdistatavale korralduse hüvitada kahju, ei tähenda, et saate automaatselt raha. Sageli ei ole kurjategija suuteline maksta või ei tee seda vabatahtlikult. Täitevasutus (Kronofogden) aitab Teil kahjuhüvitise kätte saada.

Kohus saadab kohtuotsuse ära kirja täitevasutusele, kes võtab Teiega kirja teel ühendust, et teada saada, kas soovite abi kahjuhüvitise kättesaamisel. Kui Te seda soovite, peate täitma Teile saadetud vormi ning tagastama selle täitevasutusele, kes seejärel kontrollib kurjategija rahalist olukorda. Kui ilmneb, et kurjategija on suuteline maksta, tagab täitevasutus, et saate kahjuhüvitise kätte.

Täitevasutuse abi on Teile tasuta, välja arvatud väga erandlikel juhtudel. Kui täitevasutus ei ole Teiega ühendust võtnud, peate ise tema poole pöörduma.

Kas riik võib teha mulle ettemakse juhul, kui kurjategija korraldust ei järgi? Millistel tingimustel?

Ei, see ei ole võimalik.

Kas mul on õigus saada riigilt hüvitist?

Kui süüdimõistetud isik ei saa kahjuhüvitist maksta ja ei ole sõlmitud kindlustust, mis kataks kogu nõuet, võib Teil olla õigus saada hüvitist riigilt. Seda nimetatakse kuriteoohvrite hüvitiseks (*brottsskadeersättning*) ning selle maksmisega tegeleb kuriteoohvrite kahju hüvitamise ja nende abistamise asutus Brottsoffermyndigheten.

Kuriteoohvritele hüvitise maksmiseks juhul, kui kuriteo toimepanija ei ole teada, tuleb teha uurimine, nagu eeluurimine, et tõendada, et olete langenud kuriteo ohvriks, mitte kannatanud õnnetuse tõttu. Kuriteost tuleb alati politseile teada anda. Kui kahtlustatav on kindlaks tehtud, peab tavaliselt olema tehtud ka süüdimõistev kohtuotsus või mõistetud karistus.

Kuriteoohvrite hüvitis hõlmab Rootsisis toime pandud kuritegusid ning Teil võib olla õigus saada hüvitist olenemata sellest, kas elate Rootsisis või viibite siin ajutiselt näiteks turistina või õpingute eesmärgil. Kui olete Rootsi resident, võib Teil olla õigus saada hüvitist isegi siis, kui kuritegu pandi toime välisriigis.

Kuriteoohvri hüvitisest arvatakse maha samasugune summa nagu omavastutus kindlustuse puhul.

Kas mul on õigus saada hüvitist juhul, kui kurjategijat ei mõisteta süüdi?

Kuriteoohvritele hüvitise maksmiseks juhul, kui kuriteo toimepanija ei ole teada, tuleb teha uurimine, nagu eeluurimine, et tõendada, et olete langenud kuriteo ohvriks, mitte kannatanud õnnetuse tõttu. Kuriteost tuleb alati politseile teada anda. Kui kahtlustatav on kindlaks tehtud, peab tavaliselt olema tehtud ka süüdimõistev kohtuotsus või mõistetud karistus.

Kas mul on õigus erakorralisele ettemaksele, kui ma ootan otsust oma hüvitisnõude kohta?

Ei, see ei ole võimalik.

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Viimati uuendatud: 18/01/2019

5 - Minu õigus saada abi ja toetust

Kellega ma pean abi ja toetuse saamiseks ühendust võtma, kui ma olen kuriteoohver?

Bamens Rätt i Samhället (BRIS – laste õigused ühiskonnas)

BRIS on laste õiguste organisatsioon, mis ei ole seotud ühegi poliitilise või religioosse rühmitusega. Haavatavad lapsed ja alla 18-aastased isikud võivad saata BRIS-ile e-kirja või tekstisõnumi või helistada organisatsioonile anonüümselt ja tasuta. BRIS-iga võivad ühendust võtta ka täiskasvanud, kes soovivad arutada laste ja noortega seotud küsimusi ja probleeme.

Kontaktandmed:

116 111, laste ja noorte abitelefoni

077 150 50 50, täiskasvanute abitelefoni

[✉ info@bris.se](mailto:info@bris.se)

<https://www.bris.se/>

Brottsofferjouren Sverige (Rootsi ohvriabiorganisatsioon)

Brottsofferjouren Sverige on mittetulundusühing, mis kaitseb kuriteohvrite õigust saada tuge. Sellesse kuuluvad kohalikud ohvriabikeskused kogu riigis, sekretariaat ja üleriiklik tasuta abitelefon. Organisatsioon abistab kuriteohvraid, tunnistajaid ja nende pereliikmeid, kuulates nad ära ja pakkudes tuge ja head nõu. Vajaduse korral abistatakse ohvrit muude asutustega suhtlemisel, kes võivad pakkuda näiteks psühholoogilist abi, varjupaika või rahalist abi. Samuti antakse ohvritele nõu seoses kriminaalmenetlusega. Brottsofferjouren Sverige korraldab ka ohvriabi vabatahtlike abiga, kes annavad teavet ja pakuvad abi seoses kohtumenetlusega.

Kontaktandmed:

0200 21 20 19

08 644 88 00

[✉ info@brottsofferjouren.se](mailto:info@brottsofferjouren.se)

<http://www.brottsofferjouren.se/>

Föreningen anhöriga till sexuellt utnyttjade barn (ATSUB – seksuaalselt kuritarvitatud laste pereliikmete ühendus)

ATSUB nõustab seksuaalselt kuritarvitatud laste pereliikmeid individuaalselt ning aitab neil suhelda ametiasutustega. Ühendus korraldab ka tugirühmade tegevust ja pakub abi kohtus.

Kontaktandmed:

08 644 21 12

[✉ info@atsub.se](mailto:info@atsub.se)

<http://atsub.se/>

Riksförbundet för homosexuella, bisexuella och transpersoners rättigheter (RFSL – Rootsi lesbide, geide, biseksuaalide ja transsooliste inimeste õiguste kaitse ühing), ohvriabitelefon

RFSL on mittetulundusühing, mille eesmärk on tagada, et lesbidel, geidel, biseksuaalidel ja transsoolistel inimestel (LGBT inimesed) on ühiskonnas samasugused õigused, võimalused ja kohustused nagu kõikidel teistel inimestel. RFSL-il on ohvriabitelefon LGBT inimestele, kes on langenud väärkohtlemise, ähvarduste ja vägivalda ohvriks. Teenus on mõeldud ka LGBT inimeste pereliikmetele ja sõpradele ning isikutele, kes puutuvad töö käigus kokku haavatavate LGBT inimestega. Organisatsioon korraldab kriisikohtumisi, pakub teavet õiguste kohta, aitab suhelda ametiasutustega, pakub toetust kohtumenetlustes ning varjupaika.

Kontaktandmed:

020 34 13 16

[✉ boj@rfs.se](mailto:boj@rfs.se)

<http://www.rfs.se/verksamhet/brottsofferjour/>

Riksorganisationen för kvinnojourer och tjejjourer i Sverige (ROKS – riiklik naiste ja neidude varjupaikade organisatsioon)

ROKS kooskõlastab organisatsiooni kuuluvate kohalike keskuste tööd ning pakub abi ja varjupaika väärkoheldud naistele, neidudele ja lastele. Organisatsioon tegeleb ka hoiakute kujundamisega, et levitada liikmeskeskuste kogemusi ja seega vähendada meeste vägivalda naiste vastu.

Kontaktandmed:

08 442 99 30

[✉ info@roks.se](mailto:info@roks.se)

<https://www.roks.se/>

Riksföreningen stödcentrum mot incest och andra sexuella övergrepp i barndomen (RISE – verepilasuse ja muul viisil lapsepõlves toimunud seksuaalse kuritarvitamise ohvrite riiklik tugikeskus)

RISE on mittetulundusühing, mis pakub tuge täiskasvanutele, keda on lapsena seksuaalselt kuritarvitatud. Ühingul on abitelefoni, kuhu saavad helistada naised, mehed, lapsed, nende pereliikmed ja asjaomase valdkonna spetsialistid. RISE pakub oma liikmetele ka mitmesuguseid tegevusi, sealhulgas arutelusid tugirühmades.

Kontaktandmed:

08 696 00 95

✉ stod@rise-sverige.se

🌐 <https://www.roks.se/>

Terrafem

Terrafem on mittetulundusühing. Organisatsioon haldab ainsat üleriigilist abitelefoni sisserändaja taustaga naistele, kes on langenud vägivalda ohvriks. Terrafemil on ka õigusabitelefoni ning ta pakub turvamajutust väärkoheldud naistele ja nende lastele.

Kontaktandmed:

020 52 10 10

08 643 05 10

✉ info@terrafem.org

🌐 <http://www.terrafem.org/>

Unizon

Unizon esindab naiste varjupaiku, noorte naiste mõjuvõimu suurendamise keskusi ja muid organisatsioone, mis pakuvad tugiteenuseid sooliselt võrdõigusliku ja vägivaldala ühiskonna tagamiseks. Liikmesorganisatsioonid tegelevad peamiselt väärkoheldud naiste ja nende laste toetamise ja kaitsmisega. Samuti tegeletakse laste ja noortega seotud ennetustööga ning nende toetamisega, hoiakute kujundamise ja teadmiste levitamisega.

Kontaktandmed:

08 642 64 01

✉ info@unizon.se

🌐 <http://unizon.se/>

Riigiasutused ja muud organid

Brottsoffermyndigheten (kuriteoohvrite kahju hüvitamise ja nende abistamise asutus)

Brottsoffermyndigheteni tegevuse peamine eesmärk on kuriteoohvrite õiguste kaitse ning nende vajaduste ja huvide esindamine. Asutus vastutab kogu riigis nelja valdkonna eest: kuriteoohvrite kahjude hüvitamine, kuriteoohvrite fondi (Brottsofferfonden) haldamine, eksperdikeskusena tegutsemine ja makstud kuriteoohvrite hüvitise sissenõudmine.

Kontaktandmed:

090 70 82 00

✉ registrator@brottsoffermyndigheten.se

🌐 <https://www.brottsoffermyndigheten.se/>

Domstolsverket (riiklik kohtuamet)

Riiklik kohtuamet on valitsusele alluv riigiasutus, mis teenindab Rootsi kohtuid. Kohtuamet vastutab Rootsi kohtute tegevuse üldise kooskõlastamise ning nende tegevust mõjutavate üldiste küsimuste lahendamise eest. See hõlmab ka teenuseid, mida osutatakse kohtutele, riiklikele üürikohtutele ja riiklikule õigusabiasutusele (Rättshjälpmyndigheten).

Kontaktandmed:

036 15 53 00

[✉ domstolsverket@dom.se](mailto:domstolsverket@dom.se)

<http://www.domstol.se/>

Kronofogden (Rootsi täitevasutus)

Rootsi täitevasutus on riigiasutus. Muu hulgas tegeletakse maksekorralduste täitmisele pööramisega ning aidatakse isikuid võlgade sissenõudmisel.

Kontaktandmed:

0771 73 73 00

[✉ kronofogdemyndigheten@kronofogden.se](mailto:kronofogdemyndigheten@kronofogden.se)

<https://www.kronofogden.se/>

Nationellt centrum för kvinnofrid (NCK – meestepoolse naistevastase vägivalla riiklik teabekeskus)

Uppsala ülikooli juures tegutsev NCK tegeleb valitsuse nimel teadlikkuse suurendamisega meeste vägivallast naiste vastu, nn auvägivallast ning rõhumisest ja vägivallast samasooliste suhetes. NCK haldab vägivallaohvrite riiklikku abitelefoni Kvinnofridslinjen'i ning Uppsala ülikooli haigla juures tegutsevat väärkoheldud naiste polikliinikut.

Kontaktandmed:

020 50 50 50

018 611 27 93

[✉ info@nck.uu.se](mailto:info@nck.uu.se)

<http://www.nck.uu.se/>

Polismyndigheten (Rootsi politseiamet)

Politseiamet tegeleb kuritegude uurimise ja ennetamisega. Politseiamet menetleb ka fiktiivsete isikuandmetega seotud juhtumeid.

Kontaktandmed:

114 14

112 (hädaabinumber)

[✉ registrator.kansli@polisen.se](mailto:registrator.kansli@polisen.se)

<https://polisen.se/>

Rättshjälpsmyndigheten (riiklik õigusabiasutus)

Rättshjälpsmyndigheten on riiklik asutus, mis osutab tasuta õigusabi vastavalt Rootsi riigi õigusabi seadusele. Riiklik õigusabiasutus tegutseb ka sissenõudva asutusena, kui kohus on andnud korralduse kulude tagasimaksmiseks, sealhulgas kaitsekulude tagasimaksmiseks kriminaalasjades.

Kontaktandmed:

060 13 46 00

[✉ rattshjalpsmyndigheten@dom.se](mailto:rattshjalpsmyndigheten@dom.se)

<http://www.rattshjalp.se/>

Skatteverket (Rootsi maksuamet)

Rootsi maksuamet on haldusasutus, mis tegeleb maksude kogumise ja vara hindamisega, haldab rahvastikuregistrit ning registreerib lepinguid. Rootsi maksuamet menetleb ka isikuandmete kaitse taotlusi (salakoodi määramine ja vana aadressi kasutamine).

Kontaktandmed:

0771 567 567

<https://www.skatteverket.se/privat.4.76a43be412206334b89800052864.html>

Sveriges Kommuner och Landsting (SKL – Rootsi kohalike ja piirkondlike omavalitsuste liit)

SKL on kohalike ja piirkondlike omavalitsuste organisatsiooniline ühendus.

Kontaktandmed:

08 452 70 00

info@skl.se

<https://skl.se/>

Åklagarmyndigheten (Rootsi prokuratuur)

Prokuratuur uurib koostöös politseiga kuritegusid. Kui uurimise tulemusel esitatakse süüdistus, lahendatakse juhtum kohtus. Prokuröri ülesanne on tõendada, et süüdistatav on kuriteo toime pannud.

Kontaktandmed:

010 562 50 00

registrator@aklagare.se

<https://www.aklagare.se/>

Ohvriabitefonid

Barnens Rätt i Samhället (BRIS – laste õigused ühiskonnas)

BRIS on laste õiguste organisatsioon, mis ei ole seotud ühegi poliitilise või religioosse rühmitusega. Haavatavad lapsed ja alla 18-aastased isikud võivad saata BRIS-ile e-kirja või tekstiõnumi või helistada organisatsioonile anonüümselt ja tasuta. BRIS-iga võivad ühendust võtta ka täiskasvanud, kes soovivad arutada laste ja noortega seotud küsimusi ja probleeme.

Kontaktandmed:

116 111, laste ja noorte abitefon

077 150 50 50, täiskasvanute abitefon

Brottsofferjouren Sverige (Rootsi ohvriabiorganisatsioon)

Brottsofferjouren Sverige on mittetulundusühing, mis kaitseb kuriteoohvrite õigust saada tuge. Sellesse kuuluvad kohalikud ohvriabikeskused kogu riigis, sekretariaat ja üleriiklik tasuta abitefon. Organisatsioon abistab kuriteoohvreid, tunnistajaid ja nende pereliikmeid, kuulates nad ära ning pakkudes tuge ja head nõu. Vajaduse korral abistatakse ohvrit selliste muude asutustega suhtlemisel, kes võivad pakkuda näiteks psühholoogilist abi, varjupaika või rahalist abi. Samuti antakse ohvritele nõu seoses kriminaalmenetlusega. Brottsofferjouren Sverige korraldab ka ohvriabi vabatahtlike abiga, kes annavad teavet ja pakuvad abi seoses kohtumenetlusega.

Brottsofferjouren Sverige haldab riiklikku abitelefoni, mis pakub tuge kõikidele kuriteoohvritele ning suunab neid kohalike kuriteoohvrite tugikeskustesse. Riikliku abitelefoni kaudu saab pakkuda abi 21 keeles.

Kontaktandmed:

0200 21 20 19

Brottsoffermyndigheten (kuriteoohvrite kahju hüvitamise ja nende abistamise asutus)

Brottsoffermyndigheteni tegevuse peamine eesmärk on kuriteoohvrite õiguste kaitse ning nende vajaduste ja huvide esindamine. Asutus vastutab kogu riigis nelja valdkonna eest: kuriteoohvritele kahjude hüvitamine, kuriteoohvrite fondi (Brottsofferfonden) haldamine, eksperdikeskusena tegutsemine ja makstud kuriteoohvrite hüvitise sissenõudmine.

Brottsoffermyndigheten haldab abitelefoni, mille kaudu antakse teavet kuriteoga tekitatud kahju rahalise hüvitamise kohta ning näiteks kannatanu õiguse kohta esindajale ja laste õiguse kohta eriesindajale, lähenemiskeelu ja kohtumenetluse kohta.

Kontaktandmed:

090 70 82 00

Nationellt centrum för kvinnofrid (NCK – meestepoolse naistevastase vägivalda riiklik teabekeskus)

Uppsala ülikooli juures tegutsev NCK tegeleb valitsuse nimel teadlikkuse suurendamisega meeste vägivaldast naiste vastu, nn auvägivaldast ning rõhumisest ja vägivaldast samasooliste suhetes. NCK haldab vägivaldaohvrite riiklikku abitelefoni Kvinnofridslinjen'i ning Uppsala ülikooli haigla juures tegutsevat väärkoheldud naiste polikliinikut.

Kontaktandmed:

020 50 50 50

Terrafem

Terrafem on mittetulundusühing. Organisatsioon haldab ainsat üleriigilist abitelefoni sisserrändaja taustaga naistele, kes on langenud vägivalda ohvriks. Terrafemil on ka õigusabitelefoni ning ta pakub turvamajutust väärkoheldud naistele ja nende lastele.

Kontaktandmed:

020 52 10 10

Riksförbundet för homosexuella, bisexuella och transpersoners rättigheter (RFSL – Rootsi lesbide, geide, biseksuaalide ja transsooliste inimeste õiguste kaitse ühing), ohvriabitelefoni

RFSL on mittetulundusühing, mille eesmärk on tagada, et lesbidel, geidel, biseksuaalidel ja transsoolistel inimestel (LGBT inimesed) on ühiskonnas samasugused õigused, võimalused ja kohustused nagu kõikidel teistel inimestel. RFSL-il on ohvriabitelefoni LGBT inimestele, kes on langenud väärkohtlemise, ähvarduste ja vägivalda ohvriks. Teenus on mõeldud ka LGBT inimeste pereliikmetele ja sõpradele ning isikutele, kes puutuvad töö käigus kokku haavatavate LGBT inimestega. Organisatsioon korraldab kriisikohtumisi, pakub teavet õiguste kohta, aitab suhelda ametiasutustega, pakub toetust kohtumenetlustes ning varjupaika.

Kontaktandmed:

020 34 13 16

Kas ohvriabi on tasuta?

Jah, mittetulundusühingud osutavad ohvriabi tasuta. Sama kehtib ka riigiasutuste osutatavate ohvriabiteenuste kohta.

Millist abi võin ma saada riiklikelt ametiasutustelt?

Brottsoffermyndigheten (kuriteoohvrite kahju hüvitamise ja nende abistamise asutus)

Brottsoffermyndigheteni tegevuse peamine eesmärk on kuriteoohvrite õiguste kaitse ning nende vajaduste ja huvide esindamine. Asutus vastutab kogu riigis nelja valdkonna eest: kuriteoohvrite kahjude hüvitamine, kuriteoohvrite fondi (Brottsofferfonden) haldamine, eksperdikeskusena tegutsemine ja makstud kuriteoohvrite hüvitise sissenõudmine.

Kontaktandmed:

090 70 82 00

✉ registrator@brottsoffermyndigheten.se

🌐 <https://www.brottsoffermyndigheten.se/>

Domstolsverket (riiklik kohtuamet)

Riiklik kohtuamet on valitsusele alluv riigiasutus, mis teenindab Rootsi kohtuid. Kohtuamet vastutab Rootsi kohtute tegevuse üldise koostööstamise ning nende tegevust mõjutavate üldiste küsimuste lahendamise eest. See hõlmab ka teenuseid, mida osutatakse kohtutele, riiklikele üürikohtutele ja riiklikule õigusabiasutusele (Rättshjälpsmyndigheten).

Kontaktandmed:

036 15 53 00

✉ domstolsverket@dom.se

🌐 <http://www.domstol.se/>

Kronofogden (Rootsi täitevasutus)

Rootsi täitevasutus on riigiasutus. Muu hulgas tegeletakse maksekorralduste täitmisele pööramisega ning aidatakse isikuid võlgade sissenõudmisel.

Kontaktandmed:

0771 73 73 00

✉ kronofogdemyndigheten@kronofogden.se

✉ <https://www.kronofogden.se/>

Nationellt centrum för kvinnofrid (NCK – meestepoolse naistevastase vägivalda riiklik teabekeskus)

Uppsala ülikooli juures tegutsev NCK tegeleb valitsuse nimel teadlikkuse suurendamisega meeste vägivallast naiste vastu, nn auvägivallast ning rõhumisest ja vägivallast samasooliste suhetes. NCK haldab vägivallaohvrite riiklikku abitelefoni Kvinnofridslinjen'i ning Uppsala ülikooli haigla juures tegutsevat väärkoheldud naiste polikliinikut.

Kontaktandmed:

020 50 50 50

018 611 27 93

✉ info@nck.uu.se

✉ <http://www.nck.uu.se/>

Polismyndigheten (Rootsi politseiamet)

Politseiamet tegeleb kuritegude uurimise ja ennetamisega. Politseiamet menetleb ka fiktiivsete isikuandmetega seotud juhtumeid.

Kontaktandmed:

114 14

112 (hädaabinumber)

✉ registrator.kansli@polisen.se

✉ <https://polisen.se/>

Rättshjälpsmyndigheten (riiklik õigusabiasutus)

Rättshjälpsmyndigheten on riiklik asutus, mis osutab tasuta õigusabi vastavalt Rootsi riigi õigusabi seadusele. Riiklik õigusabiasutus tegutseb ka sissenõudva asutusena, kui kohus on andnud korralduse kulude tagasimaksmiseks, sealhulgas kaitsekulude tagasimaksmiseks kriminaalasjades.

Kontaktandmed:

060 13 46 00

✉ rattshjalpsmyndigheten@dom.se

✉ <http://www.rattshjalp.se/>

Skatteverket (Rootsi maksuamet)

Rootsi maksuamet on haldusasutus, mis tegeleb maksude kogumise ja vara hindamisega, haldab rahvastikuregistrit ning registreerib lepinguid. Rootsi maksuamet menetleb ka isikuandmete kaitse taotlusi (salakoodi määramine ja vana aadressi kasutamine).

Kontaktandmed:

0771 567 567

✉ <https://www.skatteverket.se/>

Sveriges Kommuner och Landsting (SKL – Rootsi kohalike ja piirkondlike omavalitsuste liit)

SKL on kohalike ja piirkondlike omavalitsuste organisatsiooniline ühendus.

Kontaktandmed:

08 452 70 00

✉ info@skl.se

🌐 <https://skl.se/>

Åklagarmyndigheten (Rootsi prokuratuur)

Prokuratuur uurib koostöös politseiga kuritegusid. Kui uurimise tulemusel esitatakse süüdistus, lahendatakse juhtum kohtus. Prokuröri ülesanne on tõendada, et süüdistatav on kuriteo toime pannud.

Kontaktandmed:

010 562 50 00

✉ registrator@aklagare.se

🌐 <https://www.aklagare.se/>

Millist abi võin ma saada valitsusvälistelt organisatsioonidelt?

Barnens Rätt i Samhället (BRIS – laste õigused ühiskonnas)

BRIS on laste õiguste organisatsioon, mis ei ole seotud ühegi poliitilise või religioosse rühmitusega. Haavatavad lapsed ja alla 18-aastased isikud võivad saata BRIS-ile e-kirja või tekstisõnumi või helistada organisatsioonile anonüümselt ja tasuta. BRIS-iga võivad ühendust võtta ka täiskasvanud, kes soovivad arutada laste ja noortega seotud küsimusi ja probleeme.

Kontaktandmed:

116 111, laste ja noorte abitelefoni

077 150 50 50, täiskasvanute abitelefoni

✉ info@bris.se

🌐 <https://www.bris.se/>

Brottsofferjouren Sverige (Rootsi ohvriabiorganisatsioon)

Brottsofferjouren Sverige on mittetulundusühing, mis kaitseb kuriteoohvrite õigust saada tuge. Sellesse kuuluvad kohalikud ohvriabikeskused kogu riigis, sekretariaat ja üleriiklik tasuta abitelefoni. Organisatsioon abistab kuriteoohvreid, tunnistajaid ja nende pereliikmeid, kuulates nad ära ning pakkudes tuge ja head nõu. Vajaduse korral abistatakse ohvrit selliste muude asutustega suhtlemisel, kes võivad pakkuda näiteks psühholoogilist abi, varjupaika või rahalist abi. Samuti antakse ohvritele nõu seoses kriminaalmenetlusega. Brottsofferjouren Sverige korraldab ka ohvriabi vabatahtlike abiga, kes annavad teavet ja pakuvad abi seoses kohtumenetlusega.

Kontaktandmed:

0200 21 20 19

08 644 88 00

✉ info@brottsofferjouren.se

🌐 <http://www.brottsofferjouren.se/>

Föreningen anhöriga till sexuellt utnyttjade barn (ATSUB – seksuaalselt kuritarvitatud laste pereliikmete ühendus)

ATSUB nõustab seksuaalselt kuritarvitatud laste pereliikmeid individuaalselt ning aitab neil suhelda ametiasutustega. Ühendus korraldab ka tugirühmade tegevust ja pakub abi kohtus.

Kontaktandmed:

08 644 21 12

[✉ info@atsub.se](mailto:info@atsub.se)

[✉ http://atsub.se/](http://atsub.se/)

Riksförbundet för homosexuellas, bisexuellas och transpersoners rättigheter (RFSL – Rootsi lesbide, geide, biseksuaalide ja transsooliste inimeste õiguste kaitse ühing), ohvriabitelefon

RFSL on mittetulundusühing, mille eesmärk on tagada, et lesbidel, geidel, biseksuaalidel ja transsoolistel inimestel (LGBT inimesed) on ühiskonnas samasugused õigused, võimalused ja kohustused nagu kõikidel teistel inimestel. RFSL-il on ohvriabitelefon LGBT inimestele, kes on langenud väärkohtlemise, ähvarduste ja vägivalda ohvriks. Teenus on mõeldud ka LGBT inimeste pereliikmetele ja sõpradele ning isikutele, kes puutuvad töö käigus kokku haavatavate LGBT inimestega. Organisatsioon korraldab kriisikohtumisi, pakub teavet õiguste kohta, aitab suhelda ametiasutustega, pakub toetust kohtumenetlustes ning varjupaika.

Kontaktandmed:

020 34 13 16

[✉ boj@rfsi.se](mailto:boj@rfsi.se)

[✉ http://www.rfsi.se/verksamhet/brottsofferjour/](http://www.rfsi.se/verksamhet/brottsofferjour/)

Riksorganisationen för kvinnojourer och tjejjourer i Sverige (ROKS – riiklik naiste ja neidude varjupaikade organisatsioon)

ROKS kooskõlastab organisatsiooni kuuluvate kohalike keskuste tööd ning pakub abi ja varjupaika väärkoheldud naistele, neidudele ja lastele. Organisatsioon tegeleb ka hoiakute kujundamisega, et levitada liikmeskeskuste kogemusi ja seega vähendada meeste vägivalda naiste vastu.

Kontaktandmed:

08 442 99 30

[✉ info@roks.se](mailto:info@roks.se)

[✉ https://www.roks.se/](https://www.roks.se/)

Riksföreningen stödcentrum mot incest och andra sexuella övergrepp i barndomen (RISE – verepilastuse ja muul viisil lapsepõlves toimunud seksuaalse kuritarvitamise ohvrite riiklik tugikeskus)

RISE on mittetulundusühing, mis pakub tuge täiskasvanutele, keda on lapsena seksuaalselt kuritarvitatud. Ühingul on abitelefon, kuhu saavad helistada naised, mehed, lapsed, nende pereliikmed ja asjaomase valdkonna spetsialistid. RISE pakub oma liikmetele ka mitmesuguseid tegevusi, sealhulgas arutelusid tugirühmades.

Kontaktandmed:

08 696 00 95

[✉ stod@rise-sverige.se](mailto:stod@rise-sverige.se)

[✉ http://rise-sverige.se/](http://rise-sverige.se/)

Terrafem

Terrafem on mittetulundusühing. Organisatsioon haldab ainsat üleriigilist abitelefoni sisserändaja taustaga naistele, kes on langenud vägivalda ohvriks. Terrafemil on ka õigusabitelefon ning ta pakub turvamajutust väärkoheldud naistele ja nende lastele.

Kontaktandmed:

020 52 10 10

08 643 05 10

[✉ info@terrafem.org](mailto:info@terrafem.org)

[✉ http://www.terrafem.org/](http://www.terrafem.org/)

Unizon

Unizon esindab naiste varjupaiku, noorte naiste mõjuvõimu suurendamise keskusi ja muid organisatsioone, mis pakuvad tugiteenuseid sooliselt võrdõigusliku ja vägivaldta ühiskonna tagamiseks. Liikmesorganisatsioonid tegelevad peamiselt väärkoheldud naiste ja nende laste toetamise ja kaitsmisega. Samuti tegeletakse laste ja noortega seotud ennetustööga ning nende toetamisega, hoiakute kujundamise ja teadmiste levitamisega.

Kontaktandmed:

08 642 64 01

 info@unizon.se

 <http://unizon.se/>

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Viimati uuendatud: 18/01/2019